

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG RETNINGSLINJER

Innhold

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG RETNINGSLINJER	1
1 BAKGRUNN OG FORANKRING	2
2 MÅLSETTING MED PLANEN	3
2.1 HOVEDMÅL 1: Sandefjord skal ha et trygt, attraktivt og inkluderende by- og uteliv.....	3
2.1.1 Sandefjord skal ha et attraktivt og mangfoldig by- og uteliv	3
2.1.2 Sandefjord skal være en by med trygg og ansvarlig alkoholhåndtering	4
2.1.3 I Sandefjord er det en bransje med kompetent arbeidskraft	5
2.1.4 Sandefjord har et inkluderende uteliv, som er tilgjengelig for alle.....	5
2.2 HOVEDMÅL 2: Salg og skjenking av alkohol skal skje på like konkurransevilkår og med seriøse næringsdrivende	6
2.2.1 Forutsigbare rammebetingelser for næringen	6
2.2.2 Hindre økonomisk kriminalitet	6
2.2.3 Sikre seriøs drift	6
3 BEVILLINGER I SANDEFJORD KOMMUNE.....	8
3.1 Oversikt over steder som har bevilling i Sandefjord	8
4 ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER	8
4.1 Delegasjon.....	8
4.2 Definisjoner	8
4.3 Bevillingsperioden.....	9
4.4 Bevillingshaver, styrer og stedfortreder	9
4.5 Behandling av søknad om salgs- og skjenkebevilling.....	10
4.5.1 Krav til vandel	10
4.5.2 Momenter som vurderes ved behandling av søknad om salgs- og skjenkebevillinger ...	11
4.5.3 Universell utforming	11
4.6 Momenter som vurderes ved den enkelte bevillingssøknad	12
4.6.1 Det gis ikke skjenkebevilling til følgende	12
4.6.2 Det skal utvises ekstra varsomhet ved behandling av søknad om bevilling fra	12
4.6.3 18-års steder	13
4.6.4 Idrettsarenaer	13
4.6.5 Andre aktivitetsarenaer	13
4.6.6 Utendørs skjenkebevilling/uteservering.....	13
4.6.7 Ambulerende bevillinger	14

4.6.8	Enkeltanledninger	15
4.6.9	Salg over internett	16
4.6.10	Salg over selvbetjente kasser	16
4.6.11	Salg i ubetjente butikker.....	16
4.6.12	Vinmonopolet.....	17
4.7	Samhandling, veiledning og opplæring.....	17
4.7.1	Ansvarlig vertskap.....	17
4.7.2	Ansvarlig vertskapskurs E-læring	17
4.7.3	Skjenkeforum	18
4.8	Kontroll og inndragning av bevilling.....	18
4.8.1	Kontrollvirksomheten	18
4.8.2	Inndragning av bevilling.....	18
4.8.3	Inndragning – prikktildeling.....	19
4.9	Salgs- og skjenketider.....	19
4.9.1	Salgstider	19
4.9.2	Skjenketider	19
4.10	Vilkår for salgs- og skjenkebevillinger	20
4.11	Bevillingsgebyr	21

1 BAKGRUNN OG FORANKRING

Alkoholloven setter rammene for hvordan alkoholpolitikken skal forvaltes. Regulering av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter loven har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholforbruk kan innebære. Gjennom loven siktes det på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Kommunene har etter alkoholloven § 1-7d plikt til å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan, men innenfor lovens rammer er imidlertid kommunene tillagt betydelig ansvar og stor frihet til å utforme egen alkoholpolitikk.

Handlingsplanens hensikt er å bidra til en forsvarlig og helhetlig alkoholpolitikk som både ivaretar hensynet til alkohollovens formål, folkehelse og legger til rette for en bærekraftig restaurant-, utelivs- og dagligvarenæring. Dette vil bidra til et attraktivt, inkluderende og mangfoldig uteliv med forutsigbare og næringsvennlige rammebetingelser, samtidig som hensynet til forsvarlig alkoholomsetning, kontroll, folkehelse og alkoholfrie arenaer ivaretas. For kommunen er det også vesentlig at alkoholpolitikken bidrar til gode nabolag og at folk i ulike aldre og livssituasjoner trives i byen.

Utelivet er viktig for Sandefjord, og har mange positive effekter. Alkohol er likevel ikke en ordinær vare, og har et stort skadepotensiale. Dette gjenspeiles i gjeldende regelverk og i nasjonale og internasjonale mål om å redusere skadelig alkoholbruk. Bedre folkehelse og

redusert skadelig alkoholbruk er derfor viktig for Sandefjord kommune, og gjennomsyrrer de mål og tiltak som denne planen baserer seg på.

2 MÅLSETTING MED PLANEN

Den alkoholpolitiske handlingsplanen angir de alkoholpolitiske hovedmålene og de delmål kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk, samt de virkemidlene som vil tas i bruk for å nå disse målene.

Sandefjord har to hovedmål knyttet til alkoholpolitikken:

1. Sandefjord skal ha et trygt, attraktivt og inkluderende by- og uteliv, hvor skadelige effekter av alkoholbruk reduseres.
2. Salg og skjenking av alkohol skal skje på like konkurransevilkår og med seriøse næringsdrivende

Hvert av hovedmålene har flere delmål og ulike tiltak knyttet til delmålene. Disse omtales her, og gjenspeiles i de alkoholpolitiske retningslinjene.

Kapittel 4.5 *Behandling av søknad om salgs- og skjenkebevillinger* og kapittel 4.6 *Momenter som vurderes ved den enkelte bevillingssøknad*, omhandler behandling av bevillingssøknader og er de to mest sentrale punktene i retningslinjene. Det er disse kapitlene som gir føringer for hvem som kan, eller ikke kan få bevilling, hvilke krav som skal stilles og forhold som skal vurderes knyttet til enkelte typer bevillinger. Kapittel 4.5 vil gjelde alle søknader om salgs- og skjenkebevillinger, mens kapittel 4.6 inneholder særskilte retningslinjer for ulike typer salgs- og skjenkebevillinger. Kapittel 4.5 gjelder dermed alltid, mens kapittel 4.6 vurderes i hver enkelt søknad.

2.1 HOVEDMÅL 1: Sandefjord skal ha et trygt, attraktivt og inkluderende by- og uteliv

Sandefjord ønsker å være en attraktiv, inkluderende og trygg by. Utelivsnæringen har stor betydning for byens omdømme og dermed også for byens attraktivitet. Samhandlingen mellom kulturtilbud, næringsliv og uteliv er viktig, og må framstå som variert, kompetent og med høy kvalitet. Samtidig er det viktig at alkoholhåndtering foregår i kontrollerte former, som bidrar til å redusere skadene dette kan forårsake.

Delmål

2.1.1 Sandefjord skal ha et attraktivt og mangfoldig by- og uteliv

Utelivsnæringen kan være en drivende faktor i by- og samfunnsutviklingen. Samtidig er det viktig at kommunen sørger for å opprettholde alkoholfrie arenaer, og å bidra til at man ikke opplever å måtte forholde seg til alkohol overalt, men bl.a. har alkoholfrie arenaer for familier, barn og unge.

Tiltak:

- Gi bevilling til ordinære serverings- og skjenkesteder

Sandefjord kommune skal gi alminnelig skjenkebevilling til ordinære serverings- og skjenkesteder, forutsatt at vilkårene for å få innvilget bevilling er oppfylt. Ordinære serverings- og skjenkesteder ansees i denne forbindelse å inkludere steder som har servering og skjenking som sin hovedvirksomhet, og i tillegg steder som tilbyr ulike aktiviteter eller kulturtilbud.

Det skal ikke gis skjenkebevilling til arrangementer eller virksomheter som retter seg mot barn og unge, arrangementer eller virksomheter der arrangørene eller en viss andel av gjestene forventes å tilhøre organisert kriminalitet, gatekjøkken, kiosker, bensinstasjoner, flyttbare serveringssteder og lignende. Forretninger hvor alkoholserving ikke har en naturlig sammenheng med produktene tillates ikke, men tjenestebasert næring som frisører, barberere, spa o.l. kan få sin søknad vurdert og skjenkebevilling kan tillates.

- **Ha lengre skjenketider i sommersesongen enn i resten av året**

Sandefjord er en sommerby og det er mange ulike kulturtilbud, mange turister og andre som benytter seg av byens tilbud. Sandefjord har lengre skjenketider i sommersesongen enn ellers i året. Dette bidrar til å opprettholde det gode tilbudet om sommeren, samtidig som det bidrar til at utelivet stenger tidligere i resten av året og således ivaretar de som bor i byen på en bedre måte i denne perioden.

- **Gi skjenkebevilling til enkeltanledninger**

Det kan gis skjenkebevilling for enkeltanledninger for åpne og lukkede arrangementer, så lenge de er i tråd med føringene i denne planen.

- **Sikre alkoholfrie arenaer – arenaer for barn og unge uten alkohol**

Kommunen innvilger ikke skjenkebevillinger ved flerbruksbygg og/eller arrangementer som primært retter seg mot barn og ungdom under 18 år. Unntak kan gjelde flerbruksbygg eller arrangementer som har klart avgrensede arealer som fremstår som ordinære serverings- og skjenkesteder/områder eller avgrensede skjenketider på ettermiddags- og kveldstid.

- **Gi salgsbevillinger til virksomheter som har et fremtredende utvalg av dagligvarer**

Sandefjord kommune skal gi salgsbevilling til virksomheter som har et fremtredende utvalg av dagligvarer, herunder mat og drikke. Det kan også gis salgsbevilling til spesialforretninger på nærmere bestemte vilkår som følger av retningslinjene.

2.1.2 Sandefjord skal være en by med trygg og ansvarlig alkoholhåndtering

Alkoholhåndtering kan by på utfordringer for aktørene i næringen, gjester og byens øvrige befolkning. Alkohol kan forårsake individuelle og samfunnsmessige skader. Det er viktig å forhindre salg og skjenking av alkohol til mindreårige, da alkoholens skadepotensiale for denne gruppen er stort. Skjenking av alkohol til gjester som er åpenbart påvirket av rusmidler må unngås, blant annet for å hindre mulige individuelle og samfunnsmessige skader.

Tiltak:

- **Veiledning og dialog med næringen**
- **Samarbeid med politiet og andre aktører**

Veiledning og dialog i søknads- og oppstartsprosessen er viktig for å sikre at bevillingssøker har de nødvendige forutsetningene for å hindre overtredelser av gjeldende regelverk.

Det skal videre være jevnlig dialog med næringen, politiet, kommunen og andre aktuelle aktører. Dette gjøres blant annet ved å videreføre skjenkeforum.

- **Utføre målrettede kontroller**

Sandefjord kommune skal utover det lovpålagte minimumskravet om kontroller, har målrettet og risikobasert kontrolloppfølging. Det betyr at oppfølgingen baseres på blant annet salgs- og skjenkestedets driftshistorikk, aldersgrense og beliggenhet. Det er videre et viktig element å øke næringens bevissthet rundt skjenking og salg av alkohol til mindreårige og åpenbart påvirkede personer.

2.1.3 I Sandefjord er det en bransje med kompetent arbeidskraft

Kompetent arbeidskraft er en nøkkel til forsvarlig drift. For mange ansatte kan utelivet være den første kontakten med arbeidslivet, og flere har få eller ingen formelle kvalifikasjoner. Bevillingshaver har ansvar for at de ansatte har tilstrekkelig kunnskap og kompetanse. Kommunen bør bidra med å legge til rette for å heve kompetansenivået.

Tiltak:

- **Gjennomføre kurs/opplæring i ansvarlig alkoholhåndtering (ansvarlig vertskap og e-læringskurs)**
- **Sikre minimumskompetanse**

I Sandefjord kommune må alle med skjenkebevilling delta på ansvarlig vertskapskurs. I tillegg må alle ansatte som er involvert i skjenking av alkohol tar e-læringskurs knyttet til Ansvarlig vertskap. E-læringskurset skal tas før den ansatte kan skjenke alkohol ved skjenkestedet.

- **Bidra til å styrke bevillingshavers internkontroll**

Alle skjenkesteder skal ha et godt internkontrollsystem. Et godt system handler bidrar til å organisere den daglige driften av stedet slik at regelverk overholdes. Bevillingshaverne må videre ha et system for hvordan eventuelle avvik skal rettes og følges opp for å unngå gjentagelse. Kommunen skal gjennom veiledning under skjenkekontroller og i sin øvrige dialog med bevillingshaverne bidra til økt kunnskap om og forståelse av viktigheten av god internkontroll

2.1.4 Sandefjord har et inkluderende uteliv, som er tilgjengelig for alle

Sandefjord skal være en inkluderende by hvor alle kan delta.

Tiltak:

- **Tilrettelegge for universell utforming**

I Sandefjord er tilrettelegging og universell utforming ett av momentene som skal vektlegges ved vurderingen av om steder skal få skjenkebevilling (skjønnsutøvelsen). Det legges vekt på ulike momenter ved vurdering om en skjenkebevilling skal gis eller ikke, jf. retningslinjene.

- **Iverksette holdningsskapende arbeid mot rasisme og diskriminering**

Sandefjord skal være en rasismefri og inkluderende by. Kommunen skal i dialog med aktører i utelivsbransjen finne egnede virkemidler for å unngå og motvirke diskriminering og rasisme. Eksempler på slike tiltak er egen lokal kampanje mot diskriminering og rasisme blant gjester på utesteder og opplæring/veiledning for å hindre diskriminering og rasisme fra ansatte i bransjen.

2.2 HOVEDMÅL 2: Salg og skjenking av alkohol skal skje på like konkurransevilkår og med seriøse næringsdrivende

Sandefjord kommunes uteliv og dagligvarebransje skal preges av gode og profesjonelle næringsdrivende som bidrar til stor verdiskapning. For å lykkes med dette er det viktig med forutsigbare rammebetingelser for næringen. En viktig del av kommunens arbeid med å legge til rette for rettferdige konkurranse på like vilkår i byens serverings-, skjenke- og dagligvarebransje er å hindre at useriøse aktører får drive i konkurranse med de seriøse aktørene i bransjen, samt å forhindre økonomisk kriminalitet. Denne typen kriminalitet er sterkt konkurransevridende og undergraver både skatte- og avgiftsregelverket og de ansattes rettigheter.

Delmål

2.2.1 Forutsigbare rammebetingelser for næringen

Sandefjord kommune skal være brukerorientert med fokus på effektivitet og forutsigbarhet i saksbehandlingen. Det er derfor viktig med tydelige rammer for salgs- og skjenkebevillinger.

Tiltak:

- Videreføre salgs- og skjenkebevillinger

I Sandefjord videreføres alle eksisterende salgs- og skjenkebevillinger for perioden 2024-2028. Dette betyr at salgs- og skjenkestedene automatisk får ny bevilling, med de unntakene som er beskrevet i retningslinjene.

- Ha tydelige retningslinjer for hvem som kan få eller ikke få bevilling

Sandefjord kommune har retningslinjer som er tydelige på hvilke konsepter/virksomheter det kan gis bevilling til, hvem som kan få bevilling, og hvor det skal utvises ekstra varsomhet ved vurderingen av om det skal gis bevilling eller ikke. Dette innebærer også hvilke steder som ikke bør gis skjenkebevilling, spesielt knyttet til steder/arrangementer som retter seg spesielt mot barn og unge under 18 år.

2.2.2 Hindre økonomisk kriminalitet

Økonomisk kriminalitet, som skatte- og avgiftsunndragelser og manglende innberetning av omsetning, gir noen en uberettiget konkurransefordel, og kan føre til at profesjonelle og gode næringsdrivende blir utkonkurrert.

Tiltak:

- Vandelskravet ved behandling av søknad

I Sandefjord kommune følges vandelskrav tydelig opp ved behandling av salgs- og skjenkebevillinger, jf. retningslinjene.

- Tverretatlig samarbeid videreføres

Tverrfaglig samarbeid med politiet, skatteetaten og andre aktuelle instanser for å avdekke økonomisk kriminalitet videreføres.

2.2.3 Sikre seriøs drift

Sandefjord kommune skal ha seriøs drift av serverings- og skjenkesteder.

Tiltak:

- **Det stilles krav om konseptbeskrivelse ved oppstart av skjenkevirksomhet**

Sandefjord kommune stiller krav om utfyllende konseptbeskrivelse ved oppstart av skjenkevirksomhet. Konseptbeskrivelsen danner grunnlag for en risikovurdering av skjenkekonseptet ved det aktuelle skjenkestedet. Dette sikrer at bevilling gis på riktig grunnlag, og at det fastsettes nødvendige vilkår for å begrense risiko. Dette kan f.eks. være krav om inngangskontroll i risikoperioder, vakthold, fysisk utforming og/eller åpningstider.

- **Sette vilkår ved tildeling av bevilling**

Sandefjord kommune kan stille vilkår som er saklig begrunnet, det vil si vilkår som vil ivareta alkoholpolitiske og samfunnsmessige hensyn. Vilkårsstillelse vil for eksempel være aktuelt ved konsepter der forventede problemer kan avhjelpest ved å stille vilkår. Vilkår kan også stilles basert på kommunens erfaringer med stedet som tilsier at seriøs drift ikke kan oppnås uten vilkår.

- **Kreve fremlagt plan for internkontroll som vilkår for salgs- og skjenkebevillinger**

God internkontroll er en forutsetning for å sikre seriøs drift, tilstrekkelig opplæring og kontroll med dem som arbeider ved salgs- eller skjenkesteder. Det er innehavere av salgs- og skjenkebevillinger sitt ansvar å føre internkontroll med at virksomheten drives i henhold til bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven. Kommunen stiller derfor vilkår om at salgs- og skjenkesteder sender inn ferdig utformet internkontrollsystem innen tre måneder etter at de har fått bevilling.

- **Ansatte tillates ikke å drikke alkohol, eller å bruke rusmidler, eller å være beruset i arbeidstiden**

Slike krav vil i noen grad følge direkte av alkoholloven § 4-7 om forsvarlig utøvelse av bevillingen, men bruk av vilkår om dette kan bidra til å tydeliggjøre og ansvarlig gjøre aktørene i bransjen.

- **Sikre at alle ansatte i skjenkebransjen tilbys allmenngjort minstelønn**

Serveringsbransjen er preget av mange mindre virksomheter, relativt høy turnover og sesongarbeid. I tillegg er det en høy andel unge og utenlandske arbeidstakere. Dette kan bidra til manglende kunnskap om arbeidslivets regler, både plikter og rettigheter, og til manglende kunnskap og erfaring for å takle utfordrende situasjoner i forbindelse med skjenking av alkohol.

Kompetent arbeidskraft er en nøkkel til forsvarlig drift og forsvarlig alkoholhåndtering. Allmenngjøring av minstelønn er både et viktig tiltak mot sosial dumping, og et tiltak som kan bidra til å sikre større grad av kontinuitet blant de ansatte. Et slikt krav vil også motvirke konkurransevridning der useriøse aktører kan drive på andre vilkår enn de seriøse med tanke på lønn til de ansatte.

I Sandefjord kommune settes det derfor krav til at serverings- og skjenkesteder må dokumentere at ansatte gis allmenngjort minstelønn som del av søknaden om skjenkebevilling.

I tillegg innarbeides det et generelt vilkår knyttet til alle salgs- og skjenkebevillinger om at alle som arbeider på serverings- og skjenkesteder skal ha allmenngjort minstelønn.

3 BEVILLINGER I SANDEFJORD KOMMUNE

3.1 Oversikt over steder som har bevilning i Sandefjord

I Sandefjord var det pr. 31.12.2023 følgende bevilninger:

Skjenkebevilninger	Antall
Bar, diskotek og restauranter	60
Selskapslokaler / foreninger	4
Campingplasser	2
Golfklubber	3
Offentlig institusjoner*	2
Båter	2
Aktivitetsaktører	2
Vingård	1
Flyplass**	1
Festival	1
Totalt	78

*Nygård bo- og behandlingssenter - 1 bevilning

*Senterdrift (6 senter) - 1 bevilning

**5 skjenkesteder - 1 bevilning

Salgsbevilninger	Antall
Dagligvare	33
Dagligvare med netthandel	4
Netthandel	2
Bryggeri	1
Mikrobryggeri	1
Ølutsalg	1
Gårdsutsalg	2
Vinmonopolet*	1
Totalt	45

*Vinmonopolet - 1 bevilning – 3 utsalg

4 ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER

4.1 Delegasjon

I kommunens delegeringsreglement, som vedtas av Kommunestyret, fremkommer det hvordan myndighet til å innvilge og inndra salgs- og skjenkebevilninger er delegert i kommunen.

4.2 Definisjoner

[Alkoholoven §1-3](#)

I denne lov brukes alkoholholdig drikk som fellesbetegnelse på drikker som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol, likevel slik at aldersgrensebestemmelsen i § 1-5 også får anvendelse på drikk mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol.

I denne loven betyr:

- alkoholfri drikk: drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol
- alkoholsvak drikk: drikk som inneholder fra og med 0,7 til og med 2,5 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol

- alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol

Med brennevin forstås drikk som inneholder tilvirket alkohol ublandet eller i blanding med andre produkter. Enhver drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer, regnes som brennevin.

Som alkoholholdig drikk etter denne lov regnes ikke væsker som ved denaturering eller av andre grunner er uhensiktsmessig som berusningsmiddel og heller ikke væsker som bare er tilsatt den mengde alkohol som er nødvendig for oppløsning eller holdbarhet.

Bestemmelsene i denne lov gjelder ikke alkohol som i medhold av annen lov selges, kjøpes, utleveres eller sendes til medisinsk eller teknisk eller vitenskapelig bruk, eller sprit til desinfeksjonsbruk.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke alkoholholdige produkter som skal regnes som alkoholholdig drikk, og om hvilke alkoholholdige drikker som skal regnes som brennevin. I tvilstilfelle kan departementet avgjøre spørsmålene med bindende virkning.

Kilde: lovdata.no

4.3 Bevillingsperioden

[Alkoholoven §1-6](#)

Kommunal salgs- og skjenkebevilling kan gis for perioder inntil 4 år. Hovedregelen er at bevillingene opphører senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer, og at bevillingshaverne må søke om fornyet bevilling. Tanken bak bestemmelsen er at et nytt kommunestyre skal ha rett og plikt til å utforme alkoholpolitikken for kommunen, og ikke skal være bundet av den alkoholpolitikken det tidligere kommunestyret førte.

Etter alkoholoven §1-6 tredje ledd har imidlertid kommunen adgang til å gjøre unntak fra hovedregelen om at kommunale salgs- og skjenkebevillinger gjelder for inntil fire år av gangen, ved å bestemme at disse videreføres uten at bevillingshaver må søke om fornyelse. Beslutninger om videreføring av bevillinger kan bare fattes dersom kommunen etter kommunevalget har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken i kommunen, herunder vurdert bevillingspolitikken. Da ivaretas hensynet til at et nytt kommunestyre har fått anledning til å utforme alkoholpolitikken.

I Sandefjord videreføres som hovedregel alle salgs- og skjenkebevillinger ved utløp av bevillingsperioden, uten at bevillingshavere trenger å søke på nytt. Unntak er bevillingshavere som i løpet av bevillingsperioden har mottatt 8 prikker eller mer, fått bevillingen inndratt pga. alvorlige brudd på alkohollovgivningen, jf. [alkoholforskriften kapittel 10](#), hvor det er fattet vedtak eller satt som vilkår for en skjenkebevilling om at det må søkes på nytt, eller det har fremkommet andre merknader eller hendelser i løpet av bevillingsperioden som tilsier at fornyelse av bevillingen må vurderes på nytt.

4.4 Bevillingshaver, styrer og stedfortreder

Bevillingshaver og styrer er ansvarlig for at salg og skjenking foregår i overensstemmelse med alkoholoven, og bestemmelser gitt med hjemmel i den. Bevillingshaver og styrer plikter å føre tilsyn med dem som utøver salg og skjenking av alkoholholdig drikk i virksomheten, samt sørge for at de blir gjort kjent med regelverket og ellers gitt den nødvendige opplæring

og veiledning for å sikre at salg og skjenking foregår i samsvar med bevillingen og gjeldende regelverk. Sentrale ansvarsområder er ellers:

- Styrer og stedfortreder har alltid ansvaret og kan holdes ansvarlig for salg og/eller skjenking av bevillingsmyndigheten ved kontroll, uavhengig av om de er til stede ved kontrollen.
- Loven stiller ikke uttrykkelig krav om at styrer og stedfortreder skal være på salgs- og skjenkestedet til enhver tid, men det forventes at en av disse er til stede når risikoen for avvik er størst. Det er krav om at de er ansatt og jobber på salgs- eller skjenkestedet.
- Bevillingshaver har ansvar for at virksomheten til enhver tid har et forsvarlig internkontrollsystem.
- Styrer og stedfortreder skal føre tilsyn med, og ha ansvar for, utøvelsen av bevillingen og skjenkingen, herunder følge opp internkontroll i virksomheten.
- Dersom salgs- og skjenkestedet anser det som hensiktsmessig for å ivareta en seriøs trygg drift av virksomheten og sikre en ansvarlig alkoholhåndtering, kan det søkes om flere stedfortredere.
- Det skal til enhver tid være synlig hvem som har ansvar når styrer, stedfortreder ikke er til stede, og en av disse skal alltid være tilgjengelig.
- Styrer og stedfortreder er ansvarlig for at det til enhver tid er tilstrekkelig bemanning for å sikre forsvarlig drift.
-

4.5 Behandling av søknad om salgs- og skjenkebevilling

Søknader om salgs- og skjenkebevillinger må sendes elektronisk sammen med følgende påkrevde vedlegg:

- Firmaattest (ikke eldre enn 2 md.)
- Adkomst dokumenter (leiekontrakt eller skjøte). Ved framleie må det også sendes med tillatelse til framleie og framleiekontrakt
- Utfyllende beskrivelse av stedets karakter/konsept (eks. pub, spisested, nattklubb), målgruppe, aldersgrense og nabolagsprofil.
- Kopi av arbeidsavtaler som dokumenterer at ansatte tilbys allmenngjort minstelønn
- Det skal utarbeides en risikoanalyse, i henhold til alkoholforskriften kapittel 8, hvor hensikten er å identifisere utfordringer og risikomomenter for brudd på alkoholloven og tiltak for å motvirke. Eksempler kan være gode rutiner for konflikthåndtering, fysisk utforming på skjenkestedet, vakthold og plassering av vakter, opplæring av ansatte.
- Grunneiers eventuelle tillatelse til uteservering (leieavtale/skriftlig bekreftelse).
- Tegning av lokalet inne og ute
- Bekreftelse på bestått lovpålagt kunnskapsprøve om alkoholloven for styre og stedfortreder
- Aksjeselskaper må sende revisorbekreftet aksjeeierbok med eierandeler oppgitt i prosent

Kommunen innhenter uttalelser om bl.a. vandel (se under) og vurderer hver enkelt søknad nøye før innvilgelse.

4.5.1 Krav til vandel

[Alkoholloven §1-7b](#)

Kommunen kan pålegge søkere å dokumentere opplysninger som er nødvendig for å kunne ta stilling til om kravene til uklanderlig vandel er oppfylt og i forhold til finansieringsplan, driftsbudsjett og likviditetsbudsjett for virksomheten.

Ved behandlingen av søknad om serverings, salgs, eller skjenkebevilling innhentes alltid uttalelser fra politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene. Ved skifte av styrer og stedfortreder innhentes det i utgangspunktet kun uttalelse fra politiet. Dersom styrer og stedfortreder har vesentlig innflytelse på virksomheten innhentes det også uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndigheter.

Som eksempel på brudd på lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, nevnes brudd på skatte- og avgiftslovgivningen, vegtrafikklovens bestemmelser om promillekjøring, tollovens regler om smugling av brennevin og brudd på politivedtektenes bestemmelser om ro og orden.

Bevillingshaver skal til enhver tid oppfylle vilkårene for å inneha en bevilling. Bevillingsmyndigheten kan derfor når som helst i løpet av bevillingsperioden foreta ny vandelsvurdering av bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten.

4.5.2 Momenter som vurderes ved behandling av søknad om salgs- og skjenkebevillinger

Ved skjønnsutøvelse skal ALLTID følgende momenter vurderes:

- Skjenkelokalets eller skjenkeområdets størrelse og utforming, vurdert opp mot risiko og krav til kontroll.
- Eventuelle negative erfaringer knyttet til tidligere driftsform, lokalets egnethet, driftskonsept og beliggenhet.
- Politirapporter om bruk eller omsetning av narkotiske stoffer.
- Politiets anbefalinger om ro, orden og trafikale forhold skal tillegges stor betydning. Spesielt viktig er denne vurderingen for uteserveringer og etablissementer som på grunn av sin egenart vil samle et stort antall mennesker på utsiden ved f.eks. stengetid.
- Næringspolitiske hensyn

I tillegg skal det vurderes muligheter for universell utforming.

4.5.3 Universell utforming

Krav om tilgjengelighet til salgs- og skjenkesteder for personer med nedsatt funksjonsevne er per i dag ikke regulert i alkoholloven. Både plan- og bygningsloven § 1-1, byggt teknisk forskrift (TEK17) kapittel 8 og kapittel 12 og likestillings- og diskrimineringsloven § 17 inneholder generelle regler om tilgjengelighet og universell utforming.

Ved nybygg gjelder kravene til universell utforming i byggt teknisk forskrift (TEK17) kapittel 8 og 12. Kapittel 8 gjelder utearealer, mens kapittel 12 gjelder byggverk. Universell utforming av byggverk tilsier at hovedløsningene skal være utformet slik at de kan brukes av flest mulig, på en likestilt måte.

Ved bruksendring gjelder i utgangspunktet de samme reglene, men plan- og bygningslovens § 31-2 fjerde ledd åpner for at kommunen på visse betingelser kan gi fravik. Eksempler på dette kan være bygg med høy antikvarisk eller bevaringsmessig verdi hvor det ikke er ønskelig med en rampe, eller et lite lokale hvor det verken er plass til rampe inne eller på fortau. Nært beslektede formål kan også gjøre at det ikke blir søknadspliktig etter plan- og bygningsloven.

I etablerte lokaler som er godkjent som serverings- eller skjenkelokaler er det ikke søknadsplikt etter plan- og bygningsregelverket for ny eier/driver av et skjenkested, og

kravene om universell utforming av lokalene etter plan- og bygningsloven slår dermed ikke inn. I de tilfeller et lokale ikke er godkjent for virksomhetens formål vil det være søknadsplikt om bruksendring. Da gjelder plan- og bygningslovens krav til universell utforming.

I Sandefjord er tilrettelegging og universell utforming ett av momentene som skal vektlegges ved vurderingen av om steder skal få skjenkebevilling (skjønnsutøvelsen). Det legges vekt på følgende momenter ved vurdering om en skjenkebevilling skal gis eller ikke:

- Lokalets beliggenhet og tilgjengelighet
- Byggteknisk konstruksjon
- Lokalets alder / verneverdi
- Økonomisk belastning for bevillingshaver for å sikre tilgjengelighet/universell utforming
- Dersom stedet ikke fullt ut kan få universell utforming – om stedet delvis, så langt det er praktisk og økonomisk forsvarlig, kan tilrettelegges eller kan oppnå tilnærmet universell utforming.

4.6 Momenter som vurderes ved den enkelte bevillingssøknad

I Sandefjord settes det ikke tak på antall bevillinger. Det gis likevel ikke skjenkebevilling til alle typer virksomheter/arrangementer, og det er definert hvor det skal utvises ekstra varsomhet ved behandling av søknad om bevilling.

I sentrum i Sandefjord, Stokke og Andebu kan alle typer virksomheter som er beskrevet i denne planen tillates etter konkrete vurderinger av blant annet konseptbeskrivelse, målgruppe, beliggenhet, nærhet til boligområder og reguleringsformål. Utenfor sentrumskjernen stilles det strengere krav til etablering, og driftskonseptet vil måtte vurderes særskilt opp imot bl.a. beliggenhet. Kommunen må for øvrig foreta de samme konkrete vurderingene som innen sentrumskjernen.

4.6.1 Det gis ikke skjenkebevilling til følgende

- Arrangementer og virksomheter som retter seg mot barn og unge
- Arrangementer og virksomheter der arrangørene eller en viss andel av gjestene forventes å tilhøre organisert kriminalitet
- Gatekjøkken, kiosker, bensinstasjoner, flyttbare serveringssteder og lignende.
- Forretninger og virksomheter hvor alkoholserving ikke har en naturlig sammenheng med produktene/tjenestene som selges i forretningen tillates ikke, men tjenestebasert næring som frisører, barberere, spa o.l. kan få sin søknad vurdert og skjenkebevilling kan tillates.
- Skjenkesteder hvor det forekommer stripping, toppløs servering, spilleautomater eller spill om penger.

4.6.2 Det skal utvises ekstra varsomhet ved behandling av søknad om bevilling fra

- Steder som ligger i rene boligområder
- Steder som ligger i nærheten av skoler eller idrettsanlegg
- Steder som er plassert i eller tett ved alkoholfrie fritidstilbud
- Idrettsarrangement og arrangement som er knyttet til idrettslige aktiviteter

4.6.3 18-års steder

Det skal settes følgende vilkår til steder som retter seg mot ungdommer i aldersgruppen 18–20 år:

- Det skal utarbeides en risikoanalyse, i henhold til alkoholforskriften kapittel 8 (se Helsedirektoratets internkontrollveileder), som skal vedlegges søknaden og godkjennes av politi og kommune. I tillegg til det som er omfattet av pkt. 4,5, skal denne ha spesielt fokus på hva som er viktig ved et skjenkested med 18-årsgrense (f.eks. rutiner for alderskontroll både for inngang og ved alkoholserving).
- Det skal foretas en vurdering av antall vakter av politiet.

Politiet vil kunne bidra med innspill og veiledning ved planlegging og utforming av 18-årssteder, med tanke på sikkerheten.

4.6.4 Idrettsarenaer

Folkehelseperspektivet skal veie tungt ved behandling og vurdering av søknad om skjenkebevilling på idrettsarenaer. Eventuell skjenkebevilling forutsetter at skjenkestedet skal være tydelig markert/avgrenset og fortrinnsvis ha et mattilbud, og være avgrenset fra tribuner. Det er ikke tillatt med skjenking eller konsumering av alkohol når idrettslige aktiviteter/kamper/treninger m.m. foregår.

Dersom bevilling gis, gjelder følgende:

- Det kan skjenkes fram til kamp/arrangementsstart og etter kampslutt.
- Det kan skjenkes i pauser.

4.6.5 Andre aktivitetsarenaer

Det kan gis skjenkebevilling til aktivitetsarenaer, som for eksempel bowlinghaller, minigolf-anlegg og lignende. For å ivareta hensynet til barn og unge skal det stilles følgende vilkår til skjenkebevillingen:

- Det gis kun skjenkebevilling for alkoholgruppe 1 og 2 (inntil 22 volumprosent alkohol).
- Områder i arenaen/hallen/bowlinghallen med skjenkebevilling skal ha 18-års aldersgrense.
- Dersom det skal skjenkes alkohol ved for eksempel bowlingbanene skal det være 18-års aldersgrense. Dette kan gjøres ved at bowlinghallen setter aldersgrense fra et klokkeslett for hele arenaen/hallen eller for en avgrenset del av lokalet.
- Det skal ikke foregå skjenking i områder der barn og unge er til stede.
- Vilkår for den enkelte aktivitetsarena/bowlinghall og skjenkeområder følger av bevillingsdokumentet

Det gis ikke skjenkebevilling til aktivitetsarenaer som retter seg spesielt mot barn og unge, som lekeland og liknende.

4.6.6 Utendørs skjenkebevilling/uteservering

Følgende momenter skal vektlegges særskilt ved søknad om utendørs skjenkebevilling, uavhengig av om det gjelder fast skjenkebevilling, ambulerende, enkeltanledning eller festival/arrangement (utover det som gjelder øvrige søknader):

- Beliggenhet, herunder stedets egnethet, driftskonsept og målgruppe
- Ro- og ordensmessige hensyn, herunder også musikk og støy fra gjester – det skal alltid foreligge en vurdering fra Kommuneoverlegen v/Miljørettet helsevern, og det bør fastsettes vilkår om støynivå og eventuelle krav til støyreducerende tiltak og/eller

dokumentasjon på overholdelse av støykrav i tråd med anbefalinger fra kommuneoverlegen

- Trafikk, tilgjengelighet og hensyn til fri ferdsel forbi uteserveringen
- Utendørs skjenkeareal må defineres og klart avgrenses. Detaljerte tegninger av det avgrensede området utendørs skal vedlegges søknaden.
- Mulighet for effektiv kontroll, herunder alderskontroll og vakthold.
- Det forutsettes at det er inngått leieavtale med grunneier/utleier om bruksrett. Skriftlig avtale skal fremlegges.
- Uttalelse fra politi

4.6.7 Ambulerende bevillinger

Alkoholoven §4-5

Ambulerende skjenkebevillinger gis til mindre lukkede arrangementer der man på forhånd vet hvem som kommer. Eksempler er private jubileum, bryllup og mindre jobbfester.

Det må søkes om en ambulerende bevilling dersom:

- det tas betalt for alkoholen.
- lokalet har serveringsbevilling
- utleier er involvert i selskapet utover det å stille lokalet til rådighet, for eksempel ved å stå for matservering eller stille med serveringspersonell.

Til forskjell fra en ordinær bevilling gis en ambulerende bevilling i første omgang ikke til noen bestemt person og knyttes ikke til et bestemt lokale. Det er først i forbindelse med den aktuelle bruk at bevillingen kobles til person (bevillingshaver) og lokale.

Ambulerende bevillinger kan gis for all alkoholholdig drikk, men bare til sluttede selskaper. Med «sluttet selskap» menes at det allerede, og før skjenkingen begynner, er dannet en sluttet krets av personer, som samles for et bestemt formål i et bestemt lokale, f.eks. til bryllup, jubileum osv. Deltagerne må ha en eller annen tilknytning til den eller de som inviterer til selskapet. Arrangementet er ikke tilgjengelig for utenforstående, heller ikke med påmelding.

Vanlige medlemsmøter i en forening, sammenkomster for idrettslag, klubber og organisasjoner, studentfester, russearrangementer, kundekvelder, kunstutstillinger og lignende vil ikke oppfylle lovens krav til sluttet selskap.

Kommunestyret kan opprette et bestemt antall ambulerende skjenkebevillinger. I Sandefjord kommune opprettes det inntil 100 stk. ambulerende bevillinger for bruk til lukkede arrangementer. Antallet gjelder for ett år av gangen med virkning fra 01.10.2024 til 30.09.2028.

Ambulerende skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 gis i Sandefjord primært til virksomheter med egne selskapslokaler for skjenking til sluttede selskaper. Slik skjenkebevilling kan gis i kombinasjon med en alminnelig skjenkebevilling, i de tilfeller hvor virksomheten bruker en eller flere bestemte lokaler for skjenking til sluttede selskaper. I vurderingen av om skjenkebevilling skal gis, legges vekt på de samme momenter som for ordinære skjenkebevillingene.

Det skal utpekes en styrer og stedfortreder for bevillingen, men det kan gis unntak fra kravet om stedfortreder i enkeltsaker dersom kravet er urimelig tyngende. Det er ikke krav om bestått kunnskapsprøve for styrer og stedfortreder.

Det er heller ikke krav om at det skal innhentes uttalelser fra politiet før bevilling gis.

Den som innehar en ambulerende bevilling, har ikke rett til å kjøpe alkoholholdig drikk engros fra grossist eller leverandør, jf. alkoholloven §1-4c 2.ledd.

4.6.8 Enkeltanledninger

Alkoholloven §1-6 2.ledd

Bevilling for enkeltanledninger gjelder for åpne arrangementer som festivaler, offentlig arrangement, forestillinger mm.

Den som innehar en bevilling for en enkelt anledning har mulighet til å handle engros fra en grossist eller leverandør dersom styrer og/eller stedfortreder har dokumenter kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den, jf. alkoholloven §1-4c 2.ledd

Skjenkebevilling for enkelt anledning er en bevilling på lik linje med en fast skjenkebevilling. En enkelt bestemt anledning kan strekke seg for inntil 6 dager.

Det gis kun skjenkebevilling til stasjonære utsalgssteder, boder og/eller vogner. Oppsøkende salg av alkoholholdig drikk er ikke tillatt på arrangementer/festivaler.

4.6.8.1 Spesielt om festivaler/større arrangementer

En søknad om festival eller et større arrangement vil kunne berøre mange ulike virksomheter i kommunen avhengig av type arrangement, hvor det skal være, målgruppe, antall besøkende, skjenkebevilling mv. Politi, helse og brann vil også involveres. Generelt for behandling av slike søknader gjelder følgende:

- Søknad om festivaler/større arrangementer skal sendes politiet for godkjenning. Politiet skal også vurdere krav om godkjente ordensvakter og behov for polititjenestemenn på bakgrunn av konsept/risiko/antall gjester mv. (jf. politiloven § 11).
- Søknad om skjenkebevilling skal sendes kommunen. Søknader om arrangementer av en spesiell karakter eller som vil generere store folkesammenkomster, kan bli vurdert som prinsipielle og må politisk behandles før vedtak fattes. Kommunen må i disse tilfeller påberegne seg lang saksbehandlingstid og bevillingshaver må søke i god tid før arrangementet.
- Det gis i utgangspunktet kun skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 (øl og rusbrus) og gruppe 2 (vin) til store åpne arrangements-/festivalområder. Skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 3 (brennevin) gis kun til definerte områder med klare avgrensinger til områdene rundt eller aldersgrense 20 år for hele arrangementet.
- Ansatte og frivillige som skal skjenke alkohol skal gis god opplæring og veiledning. Arrangøren må kunne dokumentere hvordan dette skal håndteres.
- Det må foreligge en risikoanalyse fra arrangør i tråd med kravene i alkoholforskriften kap. 8 som synliggjør utfordringer, risiko og tiltak (se også Helsedirektoratets veileder for internkontroll).
- Det gjennomføres møte i god tid i forkant av festivalen/arrangementet med politi, brann og kommune, hvor det blant annet fokuseres på ansvarlig alkoholhåndtering.
- I etterkant av festivalen bør det gjennomføres et evalueringsmøte. Dersom det har vært avvik etter alkoholloven skal det gjennomføres evalueringsmøte for å forebygge nye brudd neste gang.

4.6.8.2 Spesielt om russearrangementer

[Alkoholoven §8-9 nr.4](#)

Dersom det skal arrangeres tilstelninger for allmennheten, foreligger det bevillingsplikt uavhengig av stedets karakter. Et russearrangement arrangert av en arrangør kan ikke betegnes som et sluttet lag i alkoholovens forstand, selv om det aktuelle området er avsperrert. Arrangementet er således åpent for allmennheten. Dette gjelder selv om det må kjøpes billett/betales for inngang.

Sandefjord kommune ønsker at russefeiringen skal foregå i trygge og sikre omgivelser. Russearrangementer må søke om skjenkebevilling på lik linje som andre enkeltanledninger.

Søknaden avgjøres av kommunen i samarbeid med politiet. Det skal legges særlig vekt på politiets vurdering av arrangementet.

I tillegg til punktene som gjelder for større arrangementer, vil det og politiets vurderinger vil det bli lagt særlig vekt på vakthold, beliggenhet/lokale, naboforhold m.m.

4.6.9 Salg over internett

Alkoholoven setter ikke forbud mot salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 over internett. Den enkelte kommune kan imidlertid gjøre det. I Sandefjord kan det gis bevilling for salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 over internett. Bevilling for nettsalg må knytte seg til ett bestemt lokale og en bestemt type virksomhet.

Virksomheten må ha ordinær salgsbevilling i tillegg til nettbevilling, og utleveringen må følge salgstidene i kommunen. Dette gjelder uavhengig av om varen utleveres i butikken, er bestilt over internett eller blir kjørt hjem til kunden på grunnlag av annen avtale. Varer kan imidlertid bestilles når som helst utenom dette tidspunktet. Utlevering av alkohol bestilt på nett kan foregå ved hjemlevering, henting på varelager og fra særskilte betjente utleveringspunkter.

Ved bevilling til nettsalg vil kommunen sette vilkår som bidrar til å sikre at regler om aldersgrense, ikke utlevering til åpenbart påvirkede personer, og tidsbestemmelsene for utlevering (salgstider) overholdes, og vilkår som bidrar til at kommunens kontroll med utøvelsen gjøres mulig.

4.6.10 Salg over selvbetjente kasser

Selvbetjente kasser blir stadig vanligere i dagligvare handelen, og alkoholoven setter ikke forbud mot salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 over ubemannede kasser. Uavhengig av salgskanal er det bevillingshaver og dens ansatte som må sørge for at alkoholoven og alkoholforskriftens bestemmelser blir ivaretatt.

Det må være innarbeidet gode rutiner for alderskontroll, at det ikke selges alkoholholdig drikk til åpenbart berusede personer, samt at salget skjer innenfor den fastsatte salgstiden for Sandefjord kommune.

4.6.11 Salg i ubetjente butikker

Ubetjente butikker er et relativt nytt konsept på dagligvare fronten. Dette er butikker som er fysisk ubetjent i hele eller deler av åpningstiden, og hvor kontroll av alkoholsalget gjennomføres med tekniske installasjoner eller gjennom kommunikasjon med en kontrollsentral. Dette er p.t. vanskelig å gjennomføre og sikre gjennom dagens tekniske løsninger.

Det kan likevel åpnes for dette etter en konkret vurdering i enkelttilfeller der det er særlige hensyn som taler for en slik salgsform.

4.6.12 Vinmonopolet

Kommunestyret godkjenner det enkelte utsalgs beliggenhet. Det er flere forhold som spiller inn ved vurdering av søknader om etablering av nye lokasjoner for Vinmonopolet. Dette kan f.eks. være forhold knyttet til tilgjengelighet og trafikk.

Det settes i utgangspunktet ikke tak på antall lokasjoner for Vinmonopolet i kommunen. Dette vurderes i sammenheng med søknader om opprettelse av nye utsalg for Vinmonopolet.

4.7 Samhandling, veiledning og opplæring

Sandefjord skal være en by med trygg og ansvarlig alkoholhåndtering, og ha en bransje med kompetent arbeidskraft. For å få til dette er det viktig med god samhandling mellom skjenkebransjen, kommunen, politiet og andre aktører. Dette gjøres bl.a. ved faste møtepunkter og ved å sikre opplæring av de som håndterer alkohol.

Ansvarlig vertskapskurs og e-læringskurs vil bidra til å nå målene kommunen har satt om trygg og ansvarlig alkoholhåndtering og en bransje med kompetent arbeidskraft. Dette er vilkår som brukes aktivt i kommunen.

4.7.1 Ansvarlig vertskap

Ansvarlig vertskap er en sentral del av arbeidet med ansvarlig alkoholhåndtering.

Ansvarlig vertskap er et kurs tilpasset de som jobber på og/eller driver et skjenkested. I Sandefjord kommune arrangeres Ansvarlig vertskapskurs 1-2 ganger i året

Kurset tar opp temaer som:

- alkoholens rolle i samfunnet
- alkoholens egenskaper og virkninger
- alkoholoven og sentrale skjenkebestemmelser
- overskjenking og definisjon av åpenbart påvirket
- samarbeid mellom kommune, politi og bransje
- utelivsrelaterte narkotikaproblemer
- kommunikasjon/konflikthåndtering
- veiledning om arbeidsavtaler, organisasjonsfrihet og allmenn minstelønn

I henhold til alkoholovens § 4-3 kan kommunen sette vilkår for bevillinger.. I Sandefjord settes det som vilkår at alle skjenkesteder deltar i Ansvarlig vertskap, og at styrer og stedfortreder av en skjenkebevilling har deltatt på Ansvarlig vertskapskurs innen 1 år etter at bevilling er gitt. Styrer og stedfortreder bør, så langt det lar seg gjøre, delta på de årlige Ansvarlig vertskapskurs som arrangeres i kommunes regi.

4.7.2 Ansvarlig vertskapskurs E-læring

Ansvarlig vertskap e-læring vil gir kunnskap om regelverk og situasjonshåndtering som kan være nyttig for de som skal jobbe i utelivsbransjen. Kurset er utviklet av KoRus-Øst på oppdrag fra Helsedirektoratet.

Det settes vilkår i alle ordinære skjenkebevillinger om at alle ansatte som er involvert i skjenking av alkohol tar e-læringskurs knyttet til Ansvarlig vertskap. E-læringskurset skal tas før de får håndtere alkohol på vegne av virksomheten.

4.7.3 Skjenkeforum

I Sandefjord er det etablert et eget skjenkeforum. Dette består av representanter fra utelivsbransjen, politiet og kommunen. Formålet med forumet er å sikre god samhandling, være forutsigbare, og diskutere utfordringer osv.

Forumet møtes i utgangspunktet 3-4 ganger pr. år eller oftere ved behov.

4.8 Kontroll og inndragning av bevilling

4.8.1 Kontrollvirksomheten

[Alkoholoven §1-9](#)

I henhold til [alkoholforskriften kapittel 9](#) skal kommunen gi nødvendige råd og veiledning til bevillingshaver, styrer og stedfortreder, slik at omsetning av alkohol kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.

Kontrollene skal særlig omfatte salgs- og skjenketider, at ansatte tilbys allmenngjort minstelønn, aldersgrensebestemmelser og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler.

Kontrollene skal gjennomføres med minst to kontrollører og kan foregå åpent eller anonymt.

Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal årlig utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder.

I Sandefjord er det et privat firma som har avtale om å drive kontrollvirksomhet for kommunen. Gjeldende avtale løper fra 01.01.2023 til 31.12.2024 med mulighet for 1+1 års prolongering (forlengelse)

I Sandefjord foretas det kontroller i henhold til lovverkets minimumsbestemmelser. I tillegg gjennomføres det felleskontroller med andre offentlige instanser.

Sandefjord kommune skal utover det lovpålagte minimumskravet om kontroller, ha målrettet og risikobasert kontrolloppfølging. Dette innebærer at tilsynet innrettes spesielt mot steder hvor det er størst risiko for overskjenking, salg av alkohol til mindreårige og til åpenbart påvirkede personer. Dette baseres på bl.a. erfaringer, tilbakemeldinger fra politiet, salgs- og skjenkestedets driftshistorikk, aldersgrense og beliggenhet.

4.8.2 Inndragning av bevilling

[Alkoholoven §1-8](#)

Bestemmelsen regulerer kommunestyrets adgang til å inndra salgs- og skjenkebevillinger i bevillingsperioden. Når bevillingen er inndratt tapes retten til å utøve skjenking eller salg av alkoholholdig drikk. Inndragningsperioden kan vare ut resten av bevillingsperioden eller for kortere tid, avhengig av hva som er grunnlaget for inndragningsvedtaket.

Inndragning av bevilling kan skje når vilkårene for å ha bevilling ikke lenger er oppfylt, for eksempel at kravet til uklanderligandel i [alkoholoven §1-7b](#) ikke lenger er oppfylt.

I tilfeller der innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholoven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholoven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkoholovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket, gjelder bestemmelser om prikktildeling, jf. [alkoholforskriften kapittel 10](#)

4.8.3 Inndragning – prikktildeling

[Alkoholforskriften kapittel 10](#)

Alkoholforskriften §§ 10-1 til 10-6 gir nærmere bestemmelser om inndragning av bevillinger etter alkoholloven §1-8 første og annet ledd, herunder saksbehandlingsregler og standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser.

Alkoholforskriftens regelverk innebærer at det gis fra en til åtte prikker avhengig av alvorlighetsgraden av bruddet på bestemmelsene. Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal bevillingen inndras for et tidsrom på minimum én uke. Ved flere enn 12 prikker i løpet av toårsperioden skal lengden på inndragningen økes tilsvarende.

Ved særlig skjerpende eller formildende omstendigheter kan inndragningen forlenges eller forkortes. Hensynene som skal vurderes fremgår av alkoholforskriften kap. 10.

4.9 Salgs- og skjenketider

4.9.1 Salgstider

[Alkoholloven §3-7](#)

Handlingsrommet for kommunen for salg og utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 1 er innenfor tidsrommene frem til kl. 20.00 på hverdager og frem til kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt før Kristi Himmelfartsdag.

Sandefjord benytter handlingsrommet fullt ut, med unntak av aftener i forbindelse med høytider, og salg- og utleveringstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan skje innenfor følgende tidsrom:

- Kl. 06.00 – 20.00 på hverdager og dagen før Kristi Himmelfartsdag
- Kl. 06.00 – 18.00 på dager før søndager og helligdager
- Kl. 06.00 – 15.00 på julaften, nyttårsaften, påskeaften og pinseaften

Tidligere var det en bestemmelse i alkoholloven om at det ikke var tillatt salg av alkoholholdig drikk på valgdag. Denne bestemmelsen er tatt bort med virkning fra 01.01.15, men den enkelte kommune kan ha forbud mot salg av alkohol på valgdag dersom den ønsker det. I Sandefjord kommune gis det tillatelse til salg av alkoholholdig drikk på valgdag.

4.9.2 Skjenketider

[Alkoholloven §4-4](#)

Handlingsrommet for kommunen for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 er innenfor tidsrommet 13.00 til 03.00 og for skjenking av annen alkoholholdig drikk innenfor tidsrommet 06.00 og 03.00.

I Sandefjord er følgende skjenketider fastsatt i forskrift etter alkoholloven § 4-4:

I perioden 01.september – 14.mai

- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 innenfor tidsrommet kl. 13.00 - 02.00.
- Skjenking av annen alkoholholdig drikk innenfor tidsrommet kl. 08.00 – 02.00.

- Konsum av alkohol må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp og gjestene må ha forlatt lokalet innen kl. 02.30.

I perioden 15.mai – 31.august

- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 innenfor tidsrommet kl. 13.00 - 03.00.
- Skjenking av annen alkoholholdig drikk innenfor tidsrommet kl. 08.00 – 03.00.
- Konsum av alkohol må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp og gjestene må ha forlatt lokalet innen kl. 03.30.

4.10 Vilkår for salgs- og skjenkebevillinger

[Alkoholoven §3-2](#) og [§4-3](#)

Etter alkoholoven kan det settes vilkår for salgs- eller skjenkebevillingene. Adgangen til å stille vilkår i salgs- og skjenkesaker er et alkoholpolitisk instrument som gir kommunene mulighet til få næringen i ønsket retning.

Det kan settes både generelle vilkår for alle skjenkesteder i kommunen og individuelle vilkår i tilknytning til hvert enkelt bevillingsvedtak. Vilkår kan settes for alle typer bevillinger; alminnelige skjenkebevillinger, bevillinger for en bestemt del av året eller en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevillinger. Vilkår skal ha saklig sammenheng med alkoholovens formål og formålet bak de enkelte bestemmelsene som gjelder for bevillingen. Vilkårene skal også være forholdsmessige.

Kommunen har anledning til å sette vilkår for salgs- og skjenkebevillinger utover det som følger av lov og forskrift. Overtredelse fører til tildeling av prikk i henhold til [alkoholforskriften kapittel 10](#).

I Sandefjord kan det settes følgende vilkår i enkeltsaker for salgsbevillinger:

1. **Salg over nett med fast utleveringssted og salg i ubetjent kasse:** Det skal alltid stilles vilkår om alderskontroll og kontroll av at kjøper ikke er åpenbart påvirket av alkohol.
2. **Salg over nett med hjemlevering:** Det skal alltid stilles vilkår om dokumentasjon av rutiner for alderskontroll ved utlevering og kontroll av at kjøper ikke er åpenbart påvirket av alkohol, system som sikrer at utlevering bare skjer innenfor tidsbestemmelsene for utlevering (salgstider), og vilkår som muliggjør at kommunens kontrollører kan føre effektiv kontroll med utøvelsen (eks. kjøreplan med ca. tidsangivelser).

I Sandefjord settes det alltid følgende vilkår til alle skjenkebevillinger:

1. **Internkontroll:** Det skal oppstilles vilkår om at salgs- og skjenkesteder sender inn ferdig utformet internkontrollsystem innen tre måneder etter at de har fått bevilling.
2. **Ansatte og rus:** Det skal alltid settes som et vilkår at ansatte på skjenkesteder ikke tillates å drikke alkohol, eller å bruke rusmidler, eller å være beruset, i arbeidstiden.
3. **Ansvarlig vertskap:** Alle som har fast skjenkebevilling, skal delta i Ansvarlig vertskap. Styrer og stedfortreder av en skjenkebevilling skal fullføre Ansvarlig vertskapskurs innen 1 år etter at bevilling er gitt. Styrer og stedfortreder bør, så langt det lar seg gjøre, delta på de årlige Ansvarlig vertskapskursene som arrangeres i kommunens regi.

4. **E-læringskurs for ansatte:** Det settes som vilkår at alle ansatte på skjenkesteder som er involvert i skjenking av alkohol tar e-læringskurs knyttet til Ansvarlig vertskap. E-læringskurset skal tas før de kan skjenke alkohol som del av sine arbeidsoppgaver.
5. **Almenngjort tarifflønn.** Alle som arbeider på serverings- og skjenkesteder skal ha allmenngjort tarifflønn. Kravet gjelder ikke for festivaler, enkeltanledninger etc., hvor det brukes lag, foreninger osv.

I Sandefjord kan det i tillegg settes følgende vilkår i enkeltsaker:

1. **Utendørs servering/skjenking** (uavhengig av type bevilling): Det bør fastsettes vilkår om støynivå, herunder fra musikkanlegg, krav til støydokumentasjon og krav om støybegrensende/støtreduserende tiltak i samråd med kommuneoverlegen/miljørettet helsevern.
2. **Større arrangementer/festivaler:** Det settes som vilkår at de som skal skjenke alkohol gis tilstrekkelig og forsvarlig opplæring/veiledning, og at arrangøren gjennom god internkontroll følger opp at dette skjer på forsvarlig vis. Med større arrangementer/-festivaler menes arrangementer som strekker seg over 2 eller flere dager, og som forventer 1000 gjester eller flere.
3. **Avbøtende og risikoreduserende tiltak:** Ut ifra risikovurderinger knyttet til det enkelte skjenkekonsept/sted kan det fastsettes vilkår for bevillingen som kan avbøte eller redusere risiko. Det bør særlig vurderes å sette vilkår om avbøtende tiltak for å begrense ulemper og/eller negative konsekvenser der det gis skjenkebevilling til steder eller arrangementer der det skal utvises ekstra varsomhet med å gi bevilling, jf. pkt. 4.6.2, for 18-års steder etter pkt. 4.6.3 og for idrettsarenaer eller arrangementer etter pkt. 4.6.4 og 4.6.5. Aktuelle vilkår er bl.a.:
 - a. Vilkår for å begrense barn og unges eksponering for alkohol
 - b. Vilkår for å sikre effektiv kontroll av ro og orden (vakthold, belysning, utforming av lokaler og serveringsområder (også utendørs)
 - c. Vilkår for å redusere ulemper for naboer og allmenheten (støy, ro og orden mv)

4.11 Bevillingsgebyr

[Alkoholforskriften §6-1](#)

Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet mengde alkoholholdig drikk.

Kilde: lovdata.no

Det skal betales bevillingsgebyr for kommunale salgs- og skjenkebevillinger. Satsene fremkommer i [alkoholforskriften § 6-2](#)

For ambulerende bevilling kan bevillingsmyndigheten (kommunen) kreve et gebyr. P.t. er dette gebyret på 440 kr pr. gang. Gebyrets størrelse fremkommer i [alkoholforskriften § 6-2](#)

I Sandefjord tas det følgende gebyrer:

- Ambulerende bevilling 440 kr
- Enkelt anledning for inntil 500 personer 500 kr
- Enkelt anledning for mer enn 500 personer inntil 1000 personer 1 500 kr
- Enkelt anledninger for mer enn 1000 personer 3 000 kr

Gebyrene vil fastsettes årlig i forbindelse med politisk behandling av budsjettet.